

Iz naše vasice.

(Piše Janko Barle.)

XXVIII.

Zdaj se poslavljam tudi od tebe, draga mi rojstna vasica. Koliko veselja sem preživel v tebi, kako si mi k sreči prirasla! Kako je vendar to, da mi ona bela cerkvena s šiljastim zvonikom in ono nekoliko malih hišic, razsejanih po hribcu, nikakor ne gré iz spomina? Ej, saj sem videl vendar že toliko velikih mest z ravnimi, širokimi ulicami, s krasnimi cerkvami in z velikimi hišami, kjer je jedna od njih večja, kakor vse one hišice, če bi jih skupaj zložil, pa vendar hrepenim le po tebi, dasi si tako mala, skrita in pozabljena. Kolikrat mi hité misli tja v tvojo sredo, kako hrepenim po tebi!

Bila je dôba, ko mi je bila vasica moja in njena okolica celi svet, saj drugega nisem poznal. Kolikokrat, ko mi je pripovedovala dobra babica o krilatih angeljcih in zlatih nebesih, kolikokrat sem si mislil, kako bi bil srečen, če bi se mogel vspeti tja na ono goro, katera se je plavila v daljavi, saj od tam bi ne bilo več daleč v nebesa. Kasneje sem sprevidel, da je tam za goro še mnogo mnogo sveta, prepotoval sem mnogo dežel, videl mnogo prijaznih vasic in širokih mest, vendar vasica naša mi je ostala vendar le mila. Ej, saj sem pa tudi toliko lepega v njej preživel.

Moji mladostni drugovi in družice, s katerimi sem se tolikokrat igral, so tudi zrasli. Nekateri so se razkropili po svetu, drugi so ostali. Stanujejo v hišicah, v katerih so stanovali njihovi dedovi, mučijo se in delajo, a njihovi otroci se igrajo in skačejo po vasici, kakor smo mi nekdanj. Vem, da je tudi sedaj tako živo in veselo v naši vasici, kakor je bilo takrat, ko sem jaz živel ondi svoje mladostne dni. Zvonovi vabijo še vedno tako milo v belo cerkvico, kakor so nekdanj, in lastovice prihajajo zopet vsake spomladi, kakor so popreje, iščejo si svoja stara gnjezda in gostolé svojo pesemco okrog zakajenih slamnatih streh. Lipa na sredi vasice še vedno mogočno razprostira svoje veje, a ko se razvetó njeni zvezdnati cvetovi, takrat žubori na njih sto in sto marljivih čebelic.

Velike spremembe ni. Morda se je pač sezidala kakova nova hišica, druga stara nekoliko predelala in pobelila, vendar vasica je ostala takova, kakor nekdanj.

Nu, nekdanj je bilo pa vendar malo drugače. Prva leta, ko sem prihajal na počitnice, kako mi je godilo, ko so me povsod srečevali znani obrazi. Tu se je odprlo okence, drugje je pokukal zarujavel obraz izza starega plota in začul se je glas:

»Nu, kaj si prišel? Dobro došel, dolgo te ni bilo. Zdaj pa pač ostaneš nekoliko časa pri nas?«

Tovariši so me veselo pozdravljali, marsikateri stari dedek podal mi je svojo koščeno desnico, vsak je imel za-me nekoliko prijaznih besedij.

Zdaj pa ni več tako; pozabili so počasi na-me. Ni čudo, saj pa tudi komaj vsakih sedem let pridem jedenkrat v vas. Moji so se od ondot odselili,

a opravila mi ne pusté, da bi prišel večkrat tja, dasi bi tako želel. Izmed otrok me tako nobeden ne pozna in marsikateri maliček se me celo prestraši in odhiti s praga v hišo v materino krilo, češ: tuj mož je zunaj na cesti. Ej, drugi so me pa tudi že mnogi pozabili. Pozdravili so me pač, ali gledali so me nekako začudeno; a ko sem dejal: »Nù, kaj me več ne poznaš?« potegnil je marsikateri z roko po čelu in dejal: »Saj res, to ste vi! Skoraj vas ne bi poznal. Nu, spremenili ste se.«

Tako je, kaj hočemo. Spreminjamo se, spreminjamo.

Kaj za to; drugače je pač kakor nekdanj, ali vendar mi je vasica še vedno mila. Če me tudi nobeden ne pozna, saj se mi pri vsakem koraku obnavljajo spomini. Vsako drevesce, vsaka hišica, vse vse me spominja na mojo mladost. In to je tudi prijetna zabava.

Pri teh spominih vstajajo mi v duši mnogi znani obrazi. Pojdi po vasi od hiše do hiše, poprašuj tu in tam: kje je ta, kje je oni, in odgovorili ti bodo: »Ni ga več!« — Marsikaterega častitljivega dedeka, marsikatero zgovorno ženico, dobro kakor dober dan, marsikaterega dobrega tovariša in tovarišico pogrešam — odnesli so jih tjakaj na konec vasice, kjer je majhen obzidan prostor, kjer stoji križec pri križu — na vaško pokopališče. Koliko dobrih znancev tamkaj spi! Tam med onimi grobovi mi je tako ugodno, tamkaj bi želel kdaj tudi jaz počivati.

Smreka in jelka.

(Obraz iz prirode. Spisal V. Stanov.)

Mrak je pokril zemljo in noč je zavladata v prirodi — tiha, sveta božična noč.

V lahno temo zavito se dviga malo zagorsko selo v mirno noč. Sneg je zakril z debelo plastjo hrib in dol. Kakor velikanske koralne skupine kipé vrhovi golega drevja v zrak. A v jelovem gozdu nosi vsaka veja sleherne hoje ali smreke snežno-bel dijadem. Vsa priroda molči pod rahlo odejo.

Z neba pa bliščeé milijoni in milijoni malih mičnih zvezdic. Človeku se zdi, kot bi sleherna izmed njih dihala v mrzlo noč angeljski pozdrav: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!« ta sveti blaženi pozdrav, kateri se je glasil nekdanj nad Betlehemom.

Skoro vsa okna selskih hišic so razsvetljena. Čarobno odseva luč od snega, in tisoč in tisoč snežnih kristalov se leskeče v svoji nedosegljivi prirodni lepoti.

Na koncu vasi, ob vznožju strmega holma, stoji lesena hišica; takoj nad njo pa se razprostira velik jelov gozd.

Prav nad kočjo na kraju gozda raste mala smreka. Sneg ji je obtežil šibke veje ter ji odlomil dva najlepša odrastka. S tem ji je skazil lepo pira-